ANUL XXV.—No. 73.—Vineri 16 Martie 1907.

5 bani în România.—10 bani în străinătate

ABONAMENTE
ROMANIA: STRĂINĂTATE
L 4.65 3 luni 10 lei
„ 9.15 6 luni 20 „
„ 18. Un an 40 „
Abonaţii primesc gratuit „UNIVERSUL LITERAR" colorat

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

ANUNCIURI
Pag. III
Linia corp 7 Bani 40
Pag IV „ 20
Ineerţii şi reclame
1.25 linia

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
— 11, Strada Brezoianu 11, Bucureşti —

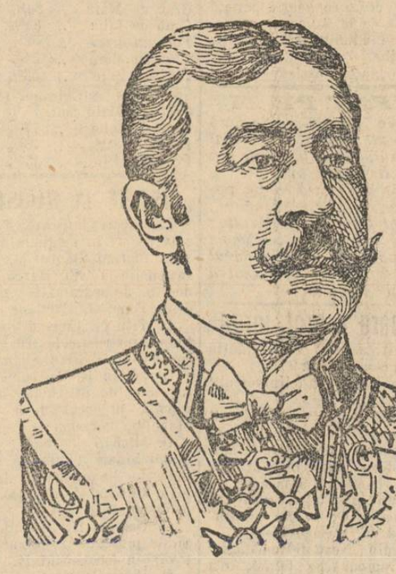

D. Dobrovici, secretarul particular al principelui Ferdinand al Bulgariei.— (Vezi explicaţia)

Calendar pe anul 1907

Ortodox

Joi, 15 Martie. — Sfântul Martir Agapie

Catolic

Joi, 28 Martie. — Malchus (Joia Cinel de taină)

Soarele răsare 6.07; apune 6.35

Bucureşti, 15 Martie.

TREBUE LINIŞTE

In articolul nostru de ieri, îndreptat către sătenî, am arătat că toată lumea doreşte şi cere să se facă linişte.

Vom arăta astă-zi că sătenii, armînd cu turburările, îşi fac lor înşile numai rău şi nici cel mai mic bine.

Şi iată de ce.

Ori-unde se duc ţăranii cu linişte şi bună rînduială să-şi spună păsurile, ei sunt ascultaţi de autorităţi, carî la rîndul lor mijlocesc pe lângă proprietarî şi arendaşi pentru împăcarea lucrurilor.

Dar faţă cu ţăranii carî părăsesc calea cea dreaptă şi păşesc pe căî rătăcite voind s'o scoată la capăt cu sila, prin bătăi, pustiiri, dare de foc şi omoruri—faţă cu aceştî sătenî autorităţile nu pot de cât să-şi facă datoria de a porunci armatei să tragă în carne vie.

Nu pot face alt-fel autorităţile, ori-cât li s'ar sfâşia inima.

In ori-ce ţară şi în ori-ce loc turburările nu pot fi îngăduite.

Nicî după legea dumnezeiască, nicî după legile emeneştî nu-i e nimănuî iertat să schingiuiască, să omoare, să prade, să dea foc.

Dar nu e numaî primejdia morţiî spre care se duc sătenii turburătorî. In adevér, cine poate socoti nenumăratele suferinţî ce urmează după aceea?

Cei carî scapă cu viaţă aû să se aştepte la închisoare, la judecată aspră care va aduce altă închisoare.

Nevestele şi copiiî celor căzuţî în foc şi ale celor închişi rămân pe drumurî pieritorî de foame, ogoarele li se părăginesc, gospodăriile li se risipesc.

Câtă suferinţă şi cât prăpăd, pentru un ceas de fierbinţeală, de orbire pătimaşă.

Sătenii trebue să'şi dea socoteală de ceea ce fac.

Astă-zî, când toată lumea mărturiseşte că îndreptare trebue să se facă în starea ţărănimiî, când guvernul chiar din ziua întâia face legî pentru uşurarea sătenilor, când toate partidele îşi daû mîna, ori-ce mişcare de turburare din partea ţăranilor e o faptă stricătoare pentru dinsiî, vătămătoare de-a dreptul intereselor lor.

Pentru că iubim pe sătenî, pentru că şi acum ca în tot-d'auna vrem îmbunătăţirea stăriî lor, îî îndemnăm hotărît şi-i sfătuim:

— Să bage bine de seamă la adevěratul lor interes. Să se liniştească, pentru binele şi al lor şi al ţăriî.

DIN UNGARIA

(Corespondenţă part. a ziarului «Universul»)

Budapesta, 12 Martie.

O dată istorică

Ziua de 15 Martie a găsit anul acesta guvernul ungar pe cale de a pune prima piatră a independenţeî economice a Ungarieî. Or cum s'ar sfîrşi negocierile pentru compromis, un singur lucru e cert: că Ungaria lucrează în mod activ a-şi creea libertatea economică după cum aproape şi-a creat libertatea politică.

Poate pentru aceasta anul acesta ziua de 15 Martie — nu e din cele maî marî date ale gloriei ungare—a fost sărbătorită cu un entuziasm de nedescris şi cu o admirabilă unanimitate.

Aû trecut atâtea zile de atunci şi încă durează via împresie a acelor serbărî; pentru că aceasta a fost prima-oară când guvernul şi ţara s'aû găsit unite pe acelaşî teren, îndreptate spre acelaşî ideal.

Acum 20 de anî serbările se mărgineaû la şcoale şi la asociaţiî, şi la pelerinaje la statuele palatinilor libertăţiî. Acum zece anî prefecţiî începură a lua parte ca particularî la serbărî; acum un an, sub guvernul „trabanţilor" ziua de 15 Martie a fost zi de doliu; anul acesta însă a fost zi de sărbătoare. Tricolorurile aû fluturat în toate oraşele şi satele şi poporul s'a adunat spre a sărbători recucerita libertate.

Anul trecut, un profesor care a vrut să declame în public o poezie de Petőfi, a fost împiedicat de guarzî; anul acesta am văzut pe membriî guvernuluî luând parte la serbărî; am văzut pe Kossuth şi pe Czeglad expunându-şi în faţa a 10.000 de alegători programul, care acum e programul naţiuneî.

Imediat apoî s'aû început tratativele pentru compromis. Cum se vor sfârşi? Nimenî nu o poate spune dacă compromisul va fi sau nu încheiat. Este sigur însă că dacă el va fi stipulat, va însemna pentru Ungaria o nouă victorie şi data încheereî saû părăsiriî luî definitive va fi pusă alături cu cea de 15 Martie, maî mică pentru grandiozitatea idealuluî, dar nu mică pentru importanţa în calea triumfală a Ungarieî către viitor.

Crişan.

CIRCULARĂ

către preoţi şi învăţători

Cucernice părinte,
Domnule învăţător,

Mare şi grea nenorocire a căzut peste noî. A voit sfântul Dumnezeû să ne încerce oríşi să ne pedepsească pentru păcatele noastre, şi ne-a dat să vedem ceea-ce părinţiî noştri nu văzuseră niciodată în ţara noastră cea blândă.

Să ne plecăm capetele şi să primim cu supunere voia luî cea înaltă. Dar tot voia luî este ca noî să ne facem datoria noastră de creştinî. Şi această datorie este de a potoli pe ceî turburaţî, de a împăca pe fraţî şi de a aduce pacea şi liniştea printre oamenî.

Datoria aceasta o aveţî cu deosebire voî, păstorî aî turmeî luî Christos, şi voî, învăţătorî aî neamuluî; căcî fraţiî noştri sătenî numaî de la voî pot auzi cuvîntul cel bun, numaî de la voî pot primi lumina cea adevěrată.

Faceţî să înceteze lupta între fraţî. Faceţî-i să înţeleagă că cu focul şi cu arma nu se poate îndrepta ţara, ci din contră, i-se pregăteşte peirea.

Vrăjmaşiî ţăriî sunt mulţî şi puternicî, şi eî atâta aşteaptă, să ne duşmănim noî unîî cu altîî, pentru ca să ne stăpânească şi să ne pună pe grumazî un jug mult maî greû de cât acela al suferinţelor noastre de astă-zî, şi pe carî nimenî nu'l va maî putea ridica nicî odată.

Vrăjmaşiî aî ţăreî sunt aceia carî aû venit pe ascuns să sufle zizania între voî, ca să nu ne putem înţelege la nevoile noastre. Deschideţî mintea sătenilor, şi faceţî-i să înţeleagă că nu trebue să asculte de şoaptele ticăloşilor carî îî îndeamnă la rěû, şi după ce aû adus jalea şi ruina, se fac nevězuţî, ca duhurile iadului.

Aû sătenii nevoî marî, fără îndoială, şi nimenî din noî nu le tăgăduieşte. Dar iată că glasul lor s'a auzit, şi vine îndreptarea. Maiestatea Sa Regele, înţeleptul nostru stăpânitor, ne-a chemat la cârma ţăreî pe noî şi ne-a poruncit ce trebue să facem, pentru ca să alinăm durerile poporuluî.

Şi noî am luat mĕsurî ca de îndată să se uşureze dările pentru sătenî;

şi să li se uşureze mult învoelile pentru muncă;

şi să se facă judecătorî carî să le judece păsurile şi să le dea dreptate;

şi ca nimenî să nu maî poată ţine în arendă maî mult de două moşiî;

şi să se ajute băncile săteşti, ca să se desfiinţeze camăta;

şi să se ajute sătenii când vor găsi pământ de cumpĕrat saû de luat în arendă;

iar moşiile Statuluî şi ale aşezămintelor publice să nu se maî dea cu arendă la altîî, ci să fie căutate numaî de Stat saû de aşezămintele acelea, muncindu-le cu sătenii, orî să fie arendate chiar la sătenî.

Şi maî sunt şi alte îmbunătăţirî pe carî le vom face, şi carî se spun maî pe larg în manifestul pe care l'am dat către sătenî, în numele Maiestăţeî Sale Regelui.

Trebue acum ca voî, preoţî şi învěţătorî, să umblaţî din om în om, şi să le arătaţî acestea, şi să le lămuriţî ce însemnează lucrurile pe carî le-am scris noî în manifestul nostru. Trebue să faceţî să înţeleagă că îmbunătăţirile ce li se fac sunt aşa de marî că, poate mulţî din eî nicî nu îndrăzneaû să le nădăjduiască de a le vedea împlinite. Spuneţi-le că, cuvîntul Majestăţeî Sale Regelui este sfânt, şi că şi noî, sfetniciî luî, suntem oamenî bătrânî, carî nu ne-am călcat nicî odată cuvîntul; şi dovadă este că până acum nu le-am făgăduit lucruri marî, pentru că ştiam că nu le puteam face; dar acum făgăduim, pentru că ştim că putem să ne ţinem de cuvînt.

Voî, preoţî, trageţî clopotele de la biserică, îmbrăcaţi-vă în sfintele vestminte, luaţî în mână crucea şi evanghelia, ca să se adune poporul; şi vorbiţi-i şi voî, şi învăţătorii, şi faceţî să între pacea şi dragostea între oamenî, şi să piară duhul cel rěû dintre eî. Aceasta este chemarea voastră, şi mare răspundere veţî avea înaintea luî Dumnezeû şi oamenilor dacă nu o veţî împlini.

Veţî şti, cucernicî preoţî, că pentru toate cele pe carî vi le scriû aci, am primit toată aprobarea şi de la I. Prea Sfinţiţiî Mitropoliţî şi Episcopî al sfinteî noastre bisericî.

Ministrul cultelor
şi al Instrucţiuneî publice,
Spiru C. Haret.

Noî Chiriarhiî Sfinteî Noastre Biserici Autocefale Ortodoxe-Române, vě poftim cu tot dinadinsul, cucernicî preoţî, ca să citiţî şi să împliniţî cu sfinţenie sfaturile de maî sus.

† *Iosif*, Mitropolit Primat al Românieî.

† *Partenie*, Mitropolit al Moldoveî şi Suceveî.

† *Atanasie*, Episcop al Râmnicului Noului Severin.

† *Gherasim*, Episcop al Romanului.

† *Dionisie*, Episcop al Buzăului.

† *Conon*, Episcop al Huşilor.

† *Gherasim*, Episcop al Argeşului.

† *Pimen*, Episcop al Dunăreî-de-Jos.

1907, Martie 13.

D. Dobrovici, secretarul particular al prinţului Ferdinand al Bulgariei

— *Vezi ilustraţia* —

Dăm astă-zî ca ilustraţie portretul d-luî Dobrovici, secretarul particular al principeluî Ferdinand al Bulgariei, care se ocupă acum cu revizuirea hârtiilor fostuluî prim-ministru Petkow, asasinat de Petrow.

REPORTAJ POLITIC

DE LA CAMERĂ

Conform angajamentelor luate în mod atât de solemn în şedinţa de erî, Camera conservatoare continuă a lucra în cea maî deplină armonie cu guvernul liberal.

Nourul înăbuşitor care învăluia până acum orizontul a început să se risipească, isgonit de vântul înfrăţireî partidelor politice.

D. prim-ministru Dim. Sturdza avea o mină mult maî mult senină de cât erî, ceea-ce e un semn bun de ameliorarea situaţieî generale în ţară.

D-sa a şi declarat de la înălţimea tribuneî parlamentuluî că, graţie măsurilor ce s'aû luat, sunt marî speranţe că liniştea se va restabili în curând, de şi nu se poate fixa o dată precisă.

Ceea-ce dă speranţe e înţelegerile intervenite în judeţele Covurluş şi Teleorman între proprietarî, arendaşi şi ţăranî.

Fără îndoială nu va trece mult şi ţăranii de pretutindenî, victime ale instigatorilor streinî, îşi vor reveni în fire şi vor imita pe ţăranii din acele două judeţe.

Şedinţa de erî a Camereî a maî fost interesantă şi prin declaraţia făcută de d. G. Gr. Cantacuzino.

Fostul prim-ministru a asigurat la rândul sĕû pe şeful guvernuluî actual de tot sprijinul sĕû pentru restabilirea ordineî în ţară şi votarea legilor carî vor uşura traiul ţărănimeî, legî carî de alt-fel nu isbesc întru nimic ideile partiduluî conservator.

D. Dim. Sturdza, în replica d-sale, a făcut ca şi erî o adîncă impresie asupra Camereî.

D-sa a relevat că pune mare preţ pe consursul tuturor partidelor. Restabilirea liniştei în ţară şi reluarea drumuluî spre propăşire trebue să fie opera tuturor. La această mare operă trebue să contribue fără rezervă orícare bun român cu dor pentru ţara luî.

D. Al. Marghiloman a rugat pe d. prim-ministru să ia măsurî contra acelora carî pe cale de presă fac cel maî mare rău ţăreî, îndemnând armata să nu-şi facă datoria.

D. Sturdza a declarat că guvernul are cunoştinţă de cele publicate în ziarul în chestiune şi că va lua cuvenitele măsurî.

D-sa arată cu această ocazie că răscoalele ţărăneşti carî aû adus atâtea pagube incalculabile ţăreî, se datoresc unor instigaţiunî streine.

Toate aceste unelturî miserabile nu vor avea însă nicî o înrîurire asupra mersuluî înainte al ţăriî dacă fiii eî adevěraţî vor şti să-şi facă datoria.

Nu vor trece multe zile şi ţara, oprită un moment în mersul eî spre progres, îşi va relua drumul maî departe.

Şedinţa de erî a Camereî a şi cea de Martî, a avut un caracter înălţător şi care a reînviat speranţa în inimele tuturor.

D. Sturdza, în una din replicele sale, a îndemnat pe deputaţi ca, reîntorcându-se în judeţele lor, să devină apostolii păcel printre ţăranî şi luminătorii populaţieî rurale. Deputaţii să arate acesteî populaţiunî răsvrătite că, fruntaşiî neamuluî, fără deosebire de partide politice, se ocupă de pădurile lor şi că ţărănimea numaî pe calea pacinică şi legală va putea dobîndi satisfacţie în cererile sale.

* * *

Se afirmă că sesiunea Corpurilor legiuitoare nu se va prelungi şi că ea se va închide chiar mâine.

* * *

Intrunirea majorităţilor parlamentare care fusese anunţată pentru aseară, a fost contramandată, nefiind timpul oportun spre a discuta chestiuni de partid.

Mestugean

O CUGETARE PE ZI

Lumea se plictiseşte de aceia pe carî îî cunoaşte saû crede că-î cunoaşte; vrea să vadă chipurî nouî carî să-î înfăţişeze nădejdea.

Revoltele ţărăneşti

DIN ŢARĂ

(Prin poştă de la corresp. nostru particular)

BUZĂU

Vandalisme îngrozitoare

Buzău, 13 Martie.

Ştirî din ce în ce maî îngrozitoare sosesc din partea muntenilor, de pe valea scăldată de riul Slănic.

De şi majoritatea proprietarilor devastaţî sunt locuitorî stabilî în acele comune, zilnic în contact cu ţăranii, din mijlocul căror a eşit şi unii din eî iubiţi de populaţiune, eî aû fost teribil maltrataţi, nu de locuitorii locali, ci de cohorta de ţăranî plecaţî din alte comune.

In Băeştî mulţimea a devastat cu totul preprietăţile d-lor Al. Paicu şi I. Răpeanu, micî proprietarî rurali.

Acest din urmă a scăpat cu viaţă în urma rugăciunilor disperate adresate mulţimeî. Soţia şi copilaşiî nefericituluî rătăcesc prin păduri, în direcţiune necunoscută.

In sus de Gura-Dimienî, se află încântătoarea localitate, ca poziţiune de munte, comuna Nicoleştî. Nicî aceasta n'a scăpat de vandalism. Curtea şi casele d-luî Sterie Stănescu aû fost devastate cu totul.

Toate aceste acte înfiorătoare s'aû comis până în seara de 12 Martie.

De la Nicoleştî ţăranii aû ajuns la Vintilă-Vodă. Aci aû devastat frumoasa proprietate a deced. Alex. Păcleanu. Asemenea a atacat şi casa primaruluî Tache Tocilescu.

Azî dimineaţă se svonise în oraş amănunte îngrozitoare asupra peripeţiilor prin care a trecut nefericitul preprietar. Oamenii în mĕsură de a cunoaşte adevěrul, adică ceî fugiţi din acele părţi şi sosiţi azî în oraş, mî-aû confirmat că toată noaptea casa primaruluî Tache Tocilescu a fost blocată de mulţimea înfuriată. Nu se ştie încă nimic de soarta luî, de oare ce lipsesc ştirî oficiale precise. Azî a fost trimise în acea direcţiune 1 escadron de cavalerie, 2 baterii de artilerie şi o comp. de infanterie.

Vandalismele ţăranilor pe Valea Călnăului

Atrocităţile ţăranilor din Zilişteanca Fundenî, Zărneşti şi Vadul Soreşti, întrec orî-ce închipuire.

La Fundenî ţăranii aû devastat cu totul proprietatea d-luî Alex. Marghiloman, fost ministru, bătând de moarte pe administratorul moşieî, Nicolau.

Micile proprietăţi arendăşeştî din Zărneşti şi podul Soreşti sunt devastate şi în parte nimicite. Pătulele de porumb aû fost nimicite, luând fie-care ce-a putut.

In ultimul moment se anunţă că comuna Zilişteanca este în flăcări.

Factorul poştal Nicolae Haită, care face cursa între Buzĕû, Zilişteanca, Fundenî etc., a fost sechestrat de locuitorî, valorile luate şi hârtiile distruse.

Noul prefect liberal, d. C. Iarca, a fost azî în acele localităţi, fără însă a putea linişti pe ţăranî.

Acum spre seară s'a trimis în acele comune un escadron de cavalerie şi o companie de infanterie, cu ordinele cele maî stricte pentru restabilirea ordineî.

Agitaţia ţăranilor din părţile de câmpie

Ţăranii din aproape toate comunele din partea de câmpie a judeţuluî, aû început să se agite în mod primejdios. Ştirî alarmante se răspândiserî erî în oraş, că locuitoriî din Pogoanele, Tăbăreştî—unde a şi fost trimisă erî o companie de infanterie,—Scurteştî, Cotu-Cioareî, etc., se pregătesc a veni în masă în oraş. Auzind înfiorătoarea tragedie petrecută erî la Podul-de-fer, eî aû renunţat la acest plan.

Un numĕr de peste 60 ţăranî din maî multe comune învecinate, aû voit erî să pătrundă în oraş, dar oraşul fiind păzit de toate părţile de armată şi ameninţaţî că vor fi impuşcaţî, eî s'aû retras.

Azî aû fost aduşî şi arestaţî împreună cu primarul, un număr de vr'o 30 de rezervişti şi concediaţi din Cotu-Cioareî, carî s'aû prezentat la chemare cu 2 zile întârziere şi sub bănuiala că eî s'aû introdus în oraş pentru jaf.

De alt-fel paza strașnică făcută de trupe în jurul şi înăuntrul oraşuluî, disciplina de care daû probe strălucite soldaţiî, exclude orî-ce frică şi bănuială că oraşul va fi invadat de ţăranî.

O arestare senzaţională

In ultimul moment o arestare senzaţională s'a făcut în oraş. E vorba de un tînăr, instruit în streinătate, fiul unuî colonel şi fost magistrat în Brăila, prins în flagrant delict de propagandă revoluţionară în oraş. Interogatorul i se ieа acum de d. procuror Eustatiû.

Înmormîntarea ţăranilor ucişî

După cum am arătat în corespondenţa trecută, la ciocnirea trupelor cu ţăranii la podul de fer de pe apa Buzĕuluî, aû căzut 6 morţî şi 5 răniţî, din carî 3 în mod grav.

Dintre ceî răniţî 2 aû murit aseară în spitalul judeţian: Dumitru G. Bucur, din Mărăcinenî, la 7 seara,—şi Măiţă Stanciu Grama, tot din Mărăcinenî, la orele 8 seara. Al 3-lea rănit grav, Const. St. Angelescu, din Fundenî, care are maxilarul drept cu totul sdrobit de un glonţ, îî se aşteaptă din moment în moment sfîrşitul.

Numele celor ucişî în lupta de erî sunt: Ion N. Tudor, din Fundenî; Niţă Tudor şi D-tru Ilie din Mărăcinenî. Celor-l'alţî 3 ucişî nu li se cunosc la spitalul judeţian numele.

Cele 8 cadavre aû fost ridicate azî pe la orele 12 de familiile lor şi duse în comunele respective, unde vor fi înmormîntate.

Azî de dimineaţă aû maî fost aduşî la spitalul judeţian încă 2 răniţi: Stan Ghiţă P. Petrea, în etate de 22 anî, din Mărăcinenî,—şi Ion Spiridon Donea, de 25 anî, din Măleşti.

Astfel până acum avem informaţiuni certe că sunt 8 morţî şi cinci răniţi.

Insă, în convorbirea ce am avut cu o persoană oficială, aceasta m'a asiguiat că sunt peste 20 de răniţi, neştiuţi de autorităţi, ascunşi prin comunele învecinate.

Astă-zî dimineaţă, pe la orele 10, locuitoriî comunelor Mărăcini şi Cirişamî aû venit în corpore în Mizil şi aû cerut să fie lăsaţi să meargă la primar, spre a da o petiţie pentru pământ.

A venit între eî d. Isaia I. Georgescu, primarul oraşuluî, şi C. P. Constantinescu, şeful poliţieî, şi i-a sfătuit să formeze o delegaţie dintre eî, care să prezinte cererea.

Formându-se delegaţia, aû prezintat cererea d-luî primar; restul de ţăranî rămânând prin oraş, sub supravegherea poliţieî.

COVURLUIU

Galaţi, 13 Martie.

D-niî Atanasiu şi Gussi, prefecţiî din judeţ şi poliţie, şi-aû luat astă-zî în primire serviciile.

De dim. d. Atanasiu, a primit la prefectură numeroasele delegaţiî ale sătenilor din judeţ, carî aû arătat prefectuluî dorinţele lor.

D-sa i-a povăţuit să fie liniştiţi, să ducă sfatul liniştei tovarăşilor lor din sate, căcî se va aduce îmbunătăţirea reală a stăreî lor.

D-sa le-a citit manifestul guvernuluî, prin care se arată îmbunătăţirile ce se vor aduce soarteî ţărănimeî.

După ce delegaţiile, carî aû parlamentat îndelung cu d. Atanasiu, aû plecat, d-sa a convocat la palatul administrativ pe toţî arendaşiî de moşiî la carî a făcut un călduros apel spre a se acorda sătenilor îmbunătăţirî.

Aceştia primind aû dat tot sprijinul lor spre a se readuce liniştea în ţară, delegaţiile aû fost din nou convocate la palat după amiazî, şi împreună cu arendaşiî aû semnat deciziunile şi angajamentele luate între eî.

Rezultatul acestor învoelî este acesta: 40 leî falcea în banî, din treî una, în dijmă, 9 leî imaşul de vită mare şi 6 leî de mânzat.

După amiazî d-niî Atanasiu şi Mitescu aû plecat în judeţ spre a asculta plângerile sătenilor şi spre a le face cunoscut de asemeni conţinutul manifestuluî.

TELEORMAN

Mişcarea în judeţ

Romanaţi, 13 Martie.

Garnisoana locală, primind ordin de mobilizare, ambele regimente 2 călăraşi şi 19 infanterie aû fost în grabă concentrate.

Erî la orele 9 dim., s'a trimis la Sadova (Dolj), o companie de infanterie pentru reprimarea rescoaleî ţărăneşti de acolo, unde după ce personalul a fost alungat de la domeniul Coroaneî i s'a pus foc. După ştirile venite în localitate, acolo starea e foarte gravă.

Mişcarea de la Islaz s'a potolit. D. Giroşcanu, arendaşul d-lor Bibescu, învoindu-se cu locuitoriî, a făgăduit că va ceda obştei moşia.

Drăghicenî. — Numeroşi ţăranî, puind foc la paiele moareî arendaşuluî Drăgulescu, proprietatea d-luî Gr. Stoenescu, senator, vin la curte, unde eşindu-le înainte administratorul moşieî, cu vorbe frumoase îî invită la masă, servindu-le mâncare şi băutură. In acest timp, venind şi altî răsculaţî la curte, din cătunul Liicenî, o straşnică bătae se încinge între eî, în folosul arendaşuluî, căruia apărându-i conacul, l'aû scăpat de pagube marî.

Bals. — Vin ştirî că ţăranii s'aû răsculat contra arendaşuluî Petre Roşca, puindu-î foc la conac. A fost trimis un escadron de călăraşi.

*** Spre seară a venit în localitate numeroase familiî din judeţele Dolj şi Olt, spre a găsi adăpost de furia răsculaţilor din acele părţi.

Firele telegrafice şi telefonice în mare parte aû fost rupte.

Locuitoriî mahalaleî Boldu, în majoritate agricultorî, sunt în mare fierbere. Eî cer arendarea domeniuluî comuneî. Cu măsurile luate s'aû maî potolit.

*** Erî se împrăştiase svonul că ţăranii din judeţul Olt şi comune vecine cu Caracalul, vor năvăli în oraş. Incă de vreme toate magazinele fură închise. Panica era de nedescris.

La toate barierele a fost postată armată. In oraş s'a făcut patrulări de poliţie şi jandarmî rurali. La prefectură s'aû aflat aproape până la ziuă d. director Iatropol şi d. colonel Claudian.

Foc şi jaf

Alexandria, 13 Martie.

După câte v'am scris în ultimele 2 corespodenţe, în Alexandria s'a stabilit liniştea. Populaţiunea mahalalelor, maî toată plugară, îngrozită de împuşcăturile negustorimeî din ziua de Sâmbătă, nu maî îndrăsneşte să iasă pe stradă. Satele vecine, care plănuiaû să atace oraşul şi să-l devasteze, văzând la Poroschenî că armata trage în carne vie, pare că aû părăsit acest plan.

In judeţ însă focul revolteî se întinde din sat în sat, tot maî groasnic şi maî plin de ororî.

La Mavrodin, după ce aû devastat conacul şi pătulele arendaşuluî Anghel Capră, aû pus foc. Pagubele se urcă la peste 500 miî leî. La Orbeasca de Jos, Ştetraru, Lăcenî, revoltaţiî după ce aû prădat pe marele proprietar şi arendaş Mihalache Ionescu, aû pus foc la tot ce n'aû putut lua. Revoltaţiî aû împărţit între dinşiî toate vitele şi instrumentele agricole ale moşieî. Asemenea aû procedat şi la Antoneşti proprietatea d-luî Tudor Nicolau. Aci ţăranii neînţelegându-se între eî în privinţa împărţeleî s'aû luat la bătae. La Peret, revoltaţiî aû atacat conacul arendaşuluî Ilie Săbăreanu, omorînd 6 oamenî. Până şi un bătrin de 80 anî, care trăia la curte n'a fost cruţat de furia mulţimeî. După ce aû împărţit totul, aû pus foc. Asemenea a pus foc maşinelor de treerat ale d-luî Manole Freimberg.

La Belitorî revoltaţiî aû prins pe contabilul moşieî, proprietatea d-luî G. Hristodorescu şi după ce l'aû omorît, i-aû tăiat capul şi picioarele şi băgându-le în sac, i-aû dat foc.

La Atîrnaţî răsculaţiî s'aû ciocnit cu armata care cutreeră prin toate satele. Aû căzut 3 morţî şi 4 grav răniţi. Numĕrul răniţilor e mult maî mare dar nu voesc să se declare de teama arestăreî.

S'a maî devastat şi s'a pus foc în Bragadiru, Sovărăşti, Mărzăneşti, Cervenia, Şăimu, Beiu, Găvăneşti, Piatra, Zâmbreasca, Oltenî, unde administratorul moşieî, Dumitrescu, i a fost crunt bătut.

Singurele localităţi rĕmase nedevastate, sunt până acum Storobăneasa, unde locuitoriî satuluî s'aû grupat cu toţii în jurul caselor d-luî N. Racotă, împiedicând pe ceî din alte sate să'l devasteze, Vităneşti, unde graţie revărsăriî riuluî Vedea, d. Grigore Noica a putut scăpa neatinşi şi Poroschia.

Prin sate a început ancheta. Aseară s'a prins îndemnând lumea la revoltă învăţătorul Mândroceanu.

In mijlocul târguluî, orăşenii s'aû repezit asupra luî cu bastoanele voind să-l omoare. Cu mare greutate şi într'o stare disperată a fost scăpat din ghiarele mulţimeî înfuriate de d-niî Nacu şi Grigore Noica.

In ultimul timp aflu că mare parte dintre răsculaţi s'aû îndreptat spre Ţiganeşti spre a devasta pe marele arendaş şi proprietar Nicolae Caprăt, care graţie că e tot ţăran a scăpat până în prezent. La Furculeşti, răsculaţiî din satele vecine aû pus foc mosneniloг ţăranî.

Oraşul Zimnicea a fost încă teatru de dezastru. Ţăranii răsculaţi aû prădat pe marii comercianţî Mandafeni şi Pulopulo, cum şi alte magazine evreeşti. Intervenind armata s'a produs o ciocnire în care aû căzut morţi şi maî mulţi răniţi.

Mare durere se citeşte pe feţele tutulor devastaţilor.

Mulţi proprietarî şi arendaşi aû fost complect sărăciţi, de oare-ce grîul şi porumbul din recolta acestuî an rămăsese nevîndut în pătule şi în magazii. Mulţi nesimţindu-se în siguranţă, aû fugit la Bucureştî.

PRAHOVA

Treî sate din Prahova în flacărî

Ploeştî, 14 Martie

Astă-noapte pe la ore întârziate, a sosit groaznica veste, că ţăranii din comunele Corlăteştî, Bercenî şi Coslegî, răsvrătindu-se, aû incendiat proprietăţile arendăşeştî. Imediat s'aû trimes la faţa dezastruluî 200 soldaţi din reg. 32 Mircea.

Voiû pleca şi eû la locul de unde ne sosesc aceste ştirî.

— Din localitatea petroliferă Moreni, sosind ştirî îngrijitoare, s'a cerut armata din Bucureştî.

Azî noapte a sosit în acest scop, o companie din reg. 1 geniû. Cu această ocazie, o ciocnire s'a întâmplat între poliţie şi căruţaşiî de pe str. C. A. Roseti, care urmaû să fie luaţi de rechiziţie.

— In com. Băicoiû, cu ocazia unor consolidări petrolifere, efectuate Luni, o revoltă mare era să se declare printre sătenî contra comisiuneî de consolidare şi capitaliştî. Pentru înlăturarea uneî astfel de nenorocirî, d. general Hârjăû, comand. brigăzeî, a comunicat erî prefectureî, spre a lua măsurî urgente pentru încetarea consolidărilor petrolifere.

— Din com. Măgurelele a sosit vestea că sătenii de acolo, uniţî cu ceî de prin satele vecine, s'aû resculat împotriva proprietaruluî Săbăreanu, voind să-î incendieze proprietatea. Azî se va trimite armată la Măgurele.

— Sătenii din cătunele Furnica şi Isvor, pendinte de Sinaia, s'aû agitat contra eforieî, cerând să li se dea voe spre a lua lemne din pădurî.

Pentru reprimarea rĕului, primarul respectiv a plecat la Bucureştî, spre a interveni în consecinţă la administraţia eforieî.

— In toate comunele din judeţ, aû sosit erî la prefectură delegaţiî săteştî, cerând schimbarea învoelilor. Ceî din Conduratu, aû cerut dizolvarea consiliuluî comunal.

— In oraş, ziua şi noaptea patrulele militare circulă pe strade.

— In regiunile petrolifere, cutreeră patrule de jandarmî rurali, sub supravegherea d-luî căpitan Laptev.

Pentru liniştirea spiritelor, este absolut necesar ca preoţii şi învăţătoriî să nu maî părăsească satele, ci vęsnic să stea în numele sătenilor, povăţându-î a reveni la sentimentele normale şi arătându-le calea adevěruluî.

IAŞI

Inc'o victimă a revolteî.—Arestarea unuî instigator. — Străiniî şi întâmplările din România

Iaşi, 14 Martie.

Azî Mercurî s'a făcut autopsia cadavruluî nenorocituluî comerciant Dumitru Moldoveanu, care a fost împuşcat, cu ocazia recenteî revolte din Vasluiû.

Bietul om e o victimă nevinovată a rěscoalelor, căcî glonţul descărcat de către un soldat, a trecut prin zidul magazieî în care se afla sărmanul Moldoveanu, oprindu-se în inima nenorocituluî. Pe urma luî aû rĕmas 8 copiî micî.

*** In com. Pungeştî a fost prins un primejdios individ, care cutreera satele împărţind manifeste şi poeziî ostile evreilor.

Individul a fost adus azî la Iaşî, de oare-ce e bănuială că ar fi originar din judeţul nostru. El e arestat.

Un svon grav. — Teama de tulburărî în zilele de Paşte la evreî

In momentul când expediez „Universuluî" aceste rînduri, judeţul nostru se află într'o liniştе relativă.

Zic relativă, pentru că spiritele nu sunt cu totul calmate.

Dar iată că azî, printre arendaşiî şi lumea evreiască din localitate s'a răspândit un svon foarte grav, pe care noî nu voim să'l înregistrăm de cât sub cea maî mare rezervă. E vorba de o hotărîre pe care ar fi luat-o sătenii, anume de a reîncepe revolta în prima zi de sărbătoare a Paştelui israelit.

Se maî zice că în acea zi saû a doua zi de sărbătoare, ţăranii maî multor comunî vor încerca să pătrundă cu forţa în oraş. Aceste toate, bineînţeles, dacă până atunci nu li se vor îndeplini cererile.

Repet că aceasta nu'l de cât un svon, care totuşi, fiind ajuns la urechea autorităţilor, s'aû luat întinse măsurî ca nimic grav să nu se maî repete.

Capî de răscoală arestaţi.— Un săteanu îndrăzneţ.—Liipovenii instigatorî. — Un cârciumar care aflându-se în biserică îndeamnă pe ţăranî la revoltă

In arestul jandarmilor rurali se găsesc actualmente 89 sătenî, în arestul jandarmilor pedeştri 20 sătenî iar în arestul jandarmilor călărî 18 sătenî, toţi aduşî din diferite sate din judeţul nostru, dovediţi ca instigatorî şi autorî de jafurî şi devastărî.

D-niî procurorî Ghinea Ionescu, Chesim, Scarletty şi Haralamb, fac de dimineaţă şi până târziu noaptea, interogatorul celor arestaţi.

Azî, Miercurî, aû fost aduşî din Mironeasa un mare numĕr de ţăranî carî sunt capiî revolteî de acolo, iar mâine, Joui, şi în zilele următoare vor fi aduşi capiî rěscoaleî din Cârnicenî, Bădenî, Ceplenita, etc.

La uniî din arestaţi s'aû găsit bijuteriî, banî şi mărfurî, toate furate în timpul devastărilor.

***

Pe drumul haleî, a fost găsit în condiţiunî suspecte, un ţăran numit Costache Runca. Dus la poliţie şi perchiziţionat, s'aû găsit asupra sa ceasornice de aur, lanţurî de aur, braţelete şi broşe cu briliante, numeroase hârtiî de bancă, bonurî, etc.

Luat de scurt, s'a aflat că toate acestea aû fost jefuite de la administraţia moşieî Leţcanî, în timpul revolteî.

— Preotul lipovenese şi ceî-l'alţî lipoveni arestaţi la Tg.-Frumos, dovediţi că eî aû instigat pe ţăranî ca să atace şi să jefuiască pe evreî, aû cerut eliberarea lor pe cauţiune.

In acest moment, Mercurî, ora 3, camera de punere sub acuzare cercetează această cerere.

— Autorităţile noastre ancheteză pe crâşmarul Gh. Florea din com. Arama. Numitul a îndemnat lumea, în plină biserică, şi încă din amvon, la revoltă, batjocorind pe preot, care puţin timp înainte, tot din amvon, sfătuia lumea la ordine şi respectul legilor.

Măsurî administrative

Azî toţi d-niî inspectorî comunalî aû plecat în judeţ, pentru a pune în aplicare numeroasele ordine date de d. Stere şi prin carî speră să restabilească liniştea.

Este vorba ca însuşî d. Stere să plece zilele acestea la faţă, pentru a vorbi cu ţăranii, şi a-î îndemna la ordine, cercetând în acelaşî timp cauzele carî aû adus pe sătenii judeţuluî nostru într'o atât de cumplită mizerie.

— Am telegrafiat erî că uniî din perceptoriî comunalî poartă o grea vină în ultimele triste evenimente petrecute.

Din cercetările făcute azî, la prefectura de judeţ reese că sunt perceptorî comunalî, carî ţin în arendă marî întinsî de pământ, proprietatea comuneî, şi carî pământurî, de drept, ar trebui să fie lucrate de locuitorî, şi nu de perceptorî saû altî funcionarî aî Statuluî.

Sunt perceptorî în judeţul Iaşi carî aû câte 500 hectare pământ, ceea ce ar fi îndestulător pentru 80